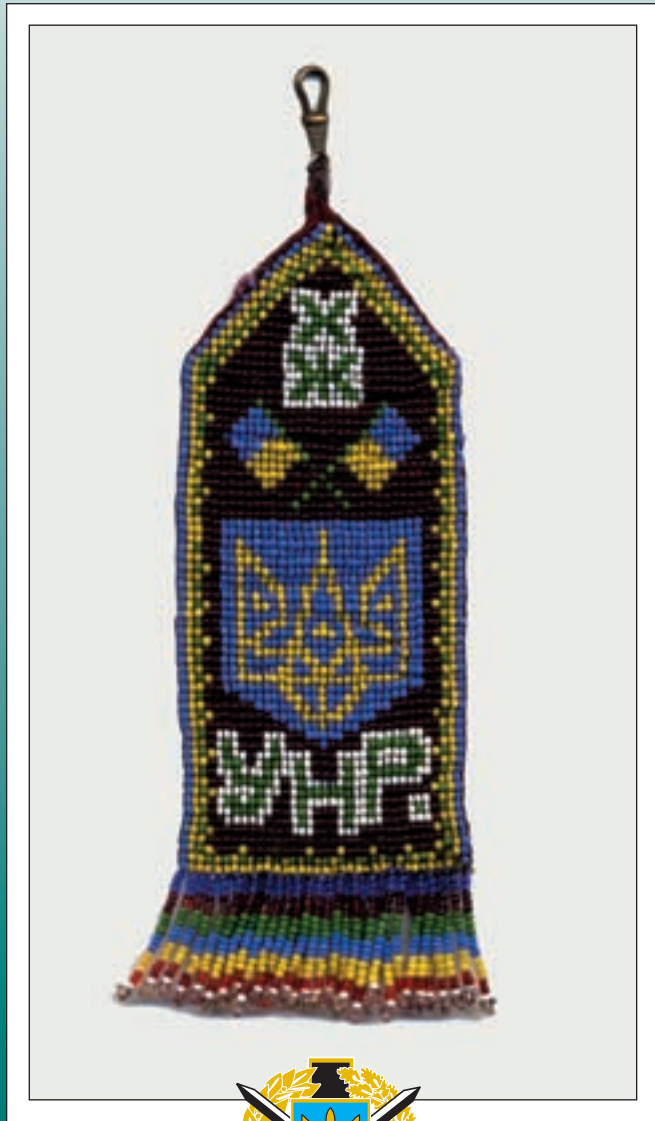

військово-історичний АЛЬМАНАХ

2006 р.

Число 2 (13)

військово-історичний альманах • 2006 р. • число 2 (13)

10 РОКІВ ЦЕНТРАЛЬНОМУ МУЗЕЮ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Відкриття експозиції ЦМЗСУ. У центрі – дочка гетьмана України П. Скоропадського Олена Отт-Скоропадська, ліворуч перший заступник Міністра оборони генерал-полковник І. Біжан, праворуч начальник ЦМЗСУ підполковник В. Карпов. 14 червня 1998 р.

На виставці „Трофеї Червоної армії (1941–1945 рр.)” в ЦМЗСУ. Лютий, 2005 р.

Монтаж експозиції Музею ракетних військ стратегічного призначення в Первомайську – філії ЦМЗСУ. Жовтень, 2006 р.

військово-історичний

АЛЬМАНАХ

Засновник – Центральный музей Збройних Сил України

Річник VII

Число 2(13)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Віктор АЛЕЩЕНКО, Олександр АРТЕМОВ, Жанна ДЕНИСЮК,
Віктор КАРПОВ (*головний редактор*), Ніна КОВТАНЮК, Денис КОЗАК,
Сергій ЛИТВИН, Дмитро МАЛАКОВ, Олексій ПРОЦЕПКО,
Володимир РЕПРИНЦЕВ, Олександр РИБАЛКО (*заступник головного редактора*),
Олександр СКРЯБІН, Дмитро ТАБАЧНИК, Анатолій ЧАЙКОВСЬКИЙ,
Ігор ЧИЧКАНЬ (*відповідальний секретар*)

З М І С Т

ІСТОРІЯ

*Микола КАРПЕНКО,
Олександр СКРЯБІН*
Київський кадетський корпус:
сторінки історії
(1852–1920 рр.) 4

Олександр ЛУГОВСЬКИЙ
Особовий склад військового
міністерства Української Держави
(за архівними документами) 25

Михайло КОВАЛЬЧУК
„Армія терпить понадто
від тисячних ран...” 30

Ігор СРІБНЯК
Початки української військової
еміграції на Балканах
(1921–1923 рр.) 45

АРХІВ

„На вас покладається обов’язок
... підняти та скерувати загальне
повстання українського народу...”
Невідомі листи С.Петлюри до
Ю.Тютюнника
(червень – жовтень 1921 р.)
(Вступне слово, публікація
документів і примітки
Михайла КОВАЛЬЧУКА) 56

Доповідь начальника Польового
повстанчого штабу УНР
полковника Ю.Отмарштейна
Головному отаманові про рейд
української повстанчої армії проти
більшовиків у листопаді 1921 р.
(Вступне слово, публікація
документів і примітки
Михайла КОВАЛЬЧУКА) 67

Микола ІГНАТЬЄВ
Сторінки щоденника
(Публікація документа
Олександра СКРЯБІНА) 80

ФОРТИФІКАЦІЇ

Володимир ЛЕНЧЕНКО
Українська лінія 97

ЗБРОЯ. СПОРЯДЖЕННЯ. ТЕХНІКА

Денис ТОЇЧКІН
Українська козацька шабля
XVII–XVIII ст.:
морфологічні типи й
осередки виробництва 104

СИМВОЛІКА

Олександр МУРАВЬОВ
Головні символи
нашого війська 139

ВЕКСИЛОЛОГІЯ

Микола ЧМИР
Прапори на позначення місця
розташування органів
військового управління
Галицької армії
(серпень 1919 р.) 149

ФАЛЕРИСТИКА

Степан ПАХОЛКО,
Ольга МАРТИН
Котильйон – відзнака-оберіг
українських вояків
(1916–1950-ті рр.) 155

МУЗЕЙ

Віктор КАРПОВ
Перші десять років 160

